

TALE

21. oktober 2009

J.nr. 2009-0011998

Analyse og overvågning/ALP

Beskæftigelsesministerens tale til samrådsspørgsmål A i Arbejdsmarkedsudvalget om Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse den 21. oktober 2009

Det talte ord gælder.

Samrådsspørgsmål A:

Hvordan forholder ministeren sig til, at det ifølge nye tal fra Arbejdskraftundersøgelsen viser sig, at antallet af ikke-registrerede arbejdsløse er steget med 33.000 på et år og nu er oppe på 71.000, jf. LO's notat af 3. september 2009, som er omdelt på AMU alm. del – bilag 283?

Vil ministeren i forlængelse heraf redegøre for, hvilken situation disse personer står i, herunder om de står uden forsørgelsesgrundlag, og hvordan det sikres, at så mange mennesker fremover ikke vil stå i denne situation?

Svar:

Danmark befinder sig i en international krise. Det betyder desværre, at ledigheden stiger og dermed også antallet af ikke-registrerede arbejdsløse. Det er både hårdt for hver eneste, som mister arbejdet, og for deres familier. Derfor er det også min højeste prioritet som beskæftigelsesminister at holde ledigheden nede på så lavt et niveau som muligt.

Arbejdskraftundersøgelsen fra 2. kvartal 2009 viser, som det fremgår af spørgsmålet, at 71.000 personer mellem 15 og 74 år er arbejdsløse uden at modtage dagpenge eller kontanthjælp.

De 71.000 ikke-registrerede arbejdsløse dækker over personer, der i Arbejdskraftundersøgelsen selv har angivet, at de er arbejdsløse. Arbejdskraftundersøgelsen er en spørgeskemaundersøgelse, der hvert kvartal besvares af ca. 22.000 personer.

Således betyder det ikke, at alle 71.000 er uden forsørgelsesgrundlag. Danmarks Statistik oplyser, at 8.000 ud af de 71.000 ikke-registrerede arbejdsløse angiver, at de modtager en anden form for offentlig ydelse end kontanthjælp eller dagpenge. Det kan for eksempel være efterlønsmodtagere eller førtidspensionister, der gerne vil arbejde.

Der er altså 63.000 personer, der angiver at være arbejdsløse uden at modtage offentlig forsørgelse.

De 63.000 personer er så at sige selvforsørgende. Nogle af dem lever af deres formue, andre befinder sig i en opsigelsesperiode og modtager stadig løn fra deres tidligere arbejdsgiver, andre igen er forsørget af deres ægtefælle og sidst men ikke mindst, så er der en del som er 18 år eller derunder og unge under 18 år skal som bekendt forsørges af deres forældre. Der foreligger ikke oplysninger i Arbejds-

kraftundersøgelsen om, hvor mange der nedsparer deres formue, hhv. forsørges af ægtefællen eller forældrene.

Nogle af de selvforsørgende har formentligt fravalgt offentlig forsørgelse af den ene eller anden grund, herunder fordi de ikke ønsker at opfylde rådighedskravene og kravet om at være aktivt jobsøgende.

Det er frivilligt, om man vil være medlem af en a-kasse og derved være forsikret mod arbejdsløshed. Det danske arbejdsløshedsforsikringssystem er over 100 år gammelt og bygger på et solidarisk princip. Man slutter sig således sammen i en a-kasse med det formål at sikre sig økonomisk bistand i tilfælde af arbejdsløshed. Alle medlemmer betaler til deres a-kasse.

Vil man ikke betale til en a-kasse, vælger man at stå uden for a-kassesystemet og a-kassefællesskabet. Dermed fravælger man den hjælp, man kunne have fået fra sin a-kasse, hvis man havde været medlem og uheldet var ude.

Langt de fleste på arbejdsmarkedet er i dag arbejdsløshedsforsikret. Men ikke alle. Derfor er det heller ikke alle, der er berettigede til dagpenge. Det må være ens eget valg, om man vil lade sig forsikre eller ej. Det vil vi ikke blande os i.

Men hvorvidt man forsikrer sig eller ej afhænger naturligvis også af risikoen for at få brug for en forsikring. Mange unge har siden 2000 fravalgt medlemskab af en a-kasse. Det kan der være mange grunde til, men en del af forklaringen er nok de exceptionelt gode jobmuligheder som vi har set specielt i 2006, 2007 og 2008. Hertil kommer, at mange unge under 25 år ofte ikke har børn, og dermed ikke har behov for samme økonomiske sikkerhed som voksne der har børn.

Den internationale krise har betydet, at jobmulighederne for de unge er blevet færre og situationen er dermed blevet en

anden. Og tallene viser da også, at antallet af forsikrede under 30 år er steget med 7.500 siden årsskiftet. Disse tal bekræfter, at antallet af arbejdsløshedsforsikrede personer varierer med behovet for forsikring. Gode tider indebærer altså mindre risiko for at blive afskediget og formentlig færre forsikrede. Krisetider indebærer altså større risiko for at blive afskediget og flere forsikrede. På denne måde regulerer vores velfungerende arbejdsløshedsforsikringssystem så at sige sig selv uden, at vi politikere behøver at blande os.

Dagpengesystemet er en forsikringsordning, og som forsikret kan man få dagpenge uafhængig af ægtefælleindtægter, og selvom man er formuende.

Hvis man derimod ikke er forsikret og derfor ønsker at søge om kontanthjælp, så afhænger ens muligheder for at få kontanthjælp af om ens ægtefælle tjener penge og om man er formuende.

Jeg synes, at vi har et velfungerende arbejdsløshedsforsikringssystem, som vi har udviklet løbende gennem de sidste 100 år og som stadig er baseret på frivillighed og et grundlæggende princip om solidaritet. Det ser jeg ikke noget behov for at ændre på.